

„Saulės delnė“

Švėkšnos „Saulės“ gimnazijos laikraštis
2019 m. balandis Nr. 1 (43)

Beržų sulos skoniu

Apsigaukęs rytas

Linksmi sveikina

Atplasniojančias gerves.

Nėra neįmanoma

Dėkojant likimui

Išgyventi dorai

Saulės paženklintą dieną.

Rasvita Kundrotaitė

Apklausa

Pavasario džiaugsmai ir rūpesčiai...

Pavasaris – laikas, kai viskas atbunda, kai, atrodo, turi kažkas pasikeisti gyvenime, nes keičiasi gamtoje, kai nebesinori mokytis... O gal kaip tik norisi imtis naujų darbų, įgyvendinti sumanymus, svajoti?..

Pakalbinome porą dešimtokių.

- 1. Su kuo jums asocijuojasi pavasaris?*
- 2. Ką jums reiškia šis metų laikas?*
- 3. Ar sunku pavasarį mokytis, dirbti, išbūti mokykloje, pamokose?*
- 4. Ką patartumėte mokiniams, kuriems labai sunku mokytis pavasarį?*

Agnė Žiliūtė:

1. Pavasaris man asocijuojasi su atbundančia gamta, su nauju gamtos pradžios etapu. Šiomet pavasaris – egzaminų (patikros) laikotarpis: šiek tiek nerimo, šiek tiek ramybės.

Nukelta į 4 p.

Mąstant apie gavėnios prasmę, prisimena vienas pasakojimas.

Turistai sumanė aplankyti įžymųjį rabiną. Išvydę jo namus, labai nustebė – tai buvo tik vienas didžiulis kambarys, prigrūstas knygų. Vieninteliai baldai – mažas stalelis ir suolas.

– Mokytojau, kur tavo baldai? – paklausė turistas.

– O kur jūsų baldai? – klausimu į klausimą atsakė rabinas.

– Mūsų? Bet mes juk keliaujame, užsukome čia tik trumpam, – nustebė turistai.

– Aš irgi... – tarė rabinas.

Taigi gavėnia primena, kad visi žemėje esame tik keliautojai, esame čia tik laikinai. Perfrazuojant japonų rašytojos Marie Kondo siūlomą metodą KonMari, gavėnia yra tam, kad sumažintume perteklinių daiktų buvimą mūsų aplinkoje, atrastume gilesnį santykį su žmonėmis ir Dievu. Toks materializmo minimalizavimas gali būti pasiekiamas laikantis šių taisyklių:

1. Išimti iš mūsų aplinkos visa tai, ko mums neprireikia.
2. Neprisirišti prie daiktų.
3. Palaikyti tvarką ir paprastumą namuose.
4. Vertinti savo laiką ir prisiimtus uždavinius.
5. Kontroliuoti savo protą ir jausmus.

Per tai ateina dvasinis džiaugsmas. Velykos – Jėzaus prisikėlimo minėjimas – turėtų būti didžiausio džiaugsmo išgyvenimas. Jėzaus prisikėlimas atskleidžia, kad blogis yra nugalimas. Mums suteikiamas amžinos laimės garantas, žinoma, jeigu mes tą dievišką džiaugsimą norime priimti.

Tad švėsdami pergalės prieš mirtį dieną atraskime dvasinę ramybę, džiaugsmingą viltį, kurkime aplinkos tvarką ir santykių darną.

Tikybės mokytojas Remigijus Oželis

Parengė Domantė Martinkutė

Interviu

Biologija, arba drugelių sparnų skaičiavimas

Daugelis susiduria su savęs paieškomis – kuo būti baigus mokyklą, ką studijuoti. Profesijų ir specialybių yra įvairių, bet ne apie visas žinome. Šį kartą nusprendėme pasikalbėti apie biologiją. Apie šį mokslą sutiko papasakoti mokytoja Danguolė Šaulienė.

- Kodėl pasirinkote šią profesiją?

- Nuo vaikystės svajojau, Švėkšnoje turėjau gerus mokytojus. Galvojau būti pradinių klasių mokytoja, bet mane atšnekėjo. Galvojau rinktis lietuvių kalbą, tačiau gera mokytoja Černiauskienė sako: be akių paliksi. Tada nutariau istoriją, mama neleido, sakė: tarybų sąjungoje istorijos nesimokysi, man sakė, kad net rusų istorijos nesimokysiu, mokysiuos kažkokią kitą istoriją. Turbūt apie biologiją net negalvojau. Kai baigiau vidurinę, aš nežinojau, ką rinktis, bet buvau vienuoliktoje klasėje laimėjusi rajone biologijos olimpiadą. Tad galvoju: „Ai, eisiu biologiją mokytis, drugelių sparnelius skaičiuoti.“ Na ir pakliuvau į rimtą mokslą.

- Ar sunku buvo studijuoti?

- Labai, nes aš studijavau ne tik biologiją, bet ir chemiją, mano dvi specialybės buvo.

- Bet tai labai praverčia?

- Taip, biologija labai praverčia, biologija su chemija labai susijusios, ypač vyresnėse klasėse.

- Kas sekėsi sunkiau – praktika ar teorija?

- Praktika sekėsi gerai, o teoriją mokantis buvo sunkesnių dalykų, buvo lengvesnių. Sunkūs dalykai buvo biochemija, sistematika, lotynų kalba, na, daug dalykų...

- Ar nebuvo taip: „Ai, šiandien teoriją mokytis...“

- Ne, pas mus buvo taip: išėini teoriją – praktikos darbas, teorija – praktikos darbas...

- Matai biologijoje praktika susijusi su teorija. Baigi skyrių ir ruošiesi laboratoriniam. Man būdavo skyrius, pavyzdžiui, bestuburiai, tai vasarą ir eini prie upelio, ir gaudai tuos bestuburius arba vabzdžius. Su vabzdžiais buvo toks įvykis: nuėjau du kilometrus (mes turėdavome tokias gaudykles, į jas įdėdavome eterį ir visus vabalus užmigdydavom). Prieš pat galą netikėtai pagavau didį žiogą. Grįžom du tris kilometrus, pavalgėm ir einam apibūdinti kiekvieną vabaliuką. Ir spėk... Atidarau savo gaudyklę, o žiogas pusę mano vabalų suėdęs... Kitą dieną vėl ėjau tris keturis kilometrus, kad prisigaudyčiau vabalų. Dėl to žalio žiogo nekenčiu.

- Ar pasikeitė Jūsų įpročiai po studijų ir kokie buvo prieš studijas? Teko ko nors atsisakyti?

- Žinoma, teko. Draugų, išvykų, buvau sukūrus šeimą. Atsirado įprotis sėdėti prie kontrolinių darbų, vakarais taisyti.

- Palyginkite ankstesnių ir šių laikų supratimą apie biologiją.

- Kardinaliai keitėsi. Molekulinė, genetika pakito. Ypač genetika. Biochemija labai aukšto lygio. Fermentai, visi vaistai, dabar yra gaminami vaistai net nuo vėžio. Išties viskas kardinaliai pakito.

- O kas įdomiau - dabartinė biologija ar ta, senesnių laikų?

- Suvokimas, kai aš studijavau, jau buvo didelis, po karo buvo primityvus suvokimas. Tarybų sąjungoje jau

Nukelta į 3 p.

Atkelta iš 1 p.

Biologija, arba drugelių sparnų skaičiavimas

turėjome tokį rektorių, kurį kviesdavo į Ameriką skaityti paskaitų. Jau tada supratimo lygis buvo didelis, dabar jis pakilo dar labiau. Keičiasi technologijos, pavyzdžiui, kai aš mokiausi, buvau mačiusi elektroninį mikroskopą, kuris užėmė tiek vietos kaip viena klasė, o aparatūra užėmė dar tokį kabinetą. O pažiūrėkit, koks yra dabartinis elektroninis mikroskopas: nedidelis, įdedi ląstelę ir matai visus lygmenis. Tad technologijos išties keičiasi, mano laikais paprasčiausias kompiuteris buvo toks didelis, kad net išsinešti negalėjai.

- O gal įdomiau būtų, jei persikeltumėte į tuos laikus, kai dar nebuvote gimusi?

Dabar įdomiau. Aš visada svajojau, dar prieš dvidešimt metų, kaip įeisiu į klasę, įsijungsiu kompiuterį ir vaikams galėsiu parodyti filmą, kaip dalinasi ląstelės. Ir įsivaizduok, po dvidešimties metų aš tai galiu parodyti... Tad ir mokytoju būti dabar lengviau.

- Ar patartumėte studijuoti biologiją ir kodėl?

- Biologiją patarčiau studijuoti todėl, kad yra perspektyvu, ypač molekulinė. Ir, pavyzdžiui, ieškoti naujų vaistų nuo neišgydomų ligų. Taip pat patarčiau studijuoti genetiką. Žiūrėkit – Virginijus Šukys atrado genetines žirkles, bet jas reikia tobulinti. Todėl ir patarčiau studijuoti molekulinę, genetiką ir pasaulį daryti geresnį.

- O galbūt jau yra pakankamai tų biologų? Ar kuo daugiau, tuo geriau?

- Biologui reikia tyrinėti, juk mes dar nieko daug neištyrinėjom... Vėžys mus puola, aplinkos ligos, reikia ieškoti, tyrinėti.

- Papasakokite apie savo tiriamuosius darbus.

- Na ką mes ištyrėm? Ištyrėme grybus, upelio moliuskus, cheminius kitimus, parko medžius, bestuburius gyvūnus, žiūrėjome, kokie yra bijūnai. Tyrimus atlikome pagal visus mokslinius metodus:

finansavo V.Šaulio fondas, už tai reikia padėkoti. Tad šie darbai turi vertę.

- Ar reikia bent truputį mokėti biologijos?

- Reikia, nes tu gyveni su savo aplinka, ligomis, su aplinkiniais, tu gyveni su augalais ir gyvūnais. Tad jei nesimokysi biologijos, tikrai bus nekas...

- Ačiū už interviu.

**Kalbino Tomas Chockevičius ir
Juozas Žitkovas**

Kūrybiniai bandymai

Modesta Buliolytė

Viskas turi prasmę. Visko tiek daug. Keletas dalykų mane sustabdė, bet aš vis dar ieškau, kurie. Būkime teisingi. Tau taip nuobodu žiūrėti į mane iš kitos pusės. Kokia aš kitoje pusėje? Aš tau pabandysiu paaiškinti. Tu matai raides, sakinius, pastraipas, bet kodėl negirdi, ką sakau? Aš nenoriu tavo kopijos. Tu man pavyzdys. Žinau, tai laikina. Viskas yra laikina. Kaip ir sakiau, visko tiek daug, bet tikiu, kad būtų geras jausmas pasiekti laikinumo viršūnę. Ar man ją pasiekus, jie ir toliau mane stabdys? Kita vertus, aš noriu kartais sustoti. O su manim tarp tų prasmingų beprasmių žodžių lai sustoja ir jis.

Nukelta į 4 p.

Atkelta iš 3 p.

Kūrybiniai bandymai

Modesta Buliolytė

Dalis tikrovės

Mes atrodome artimi. Atrodome kaip šeima. Būrys. Visi nusidažę skirtingai. Šypsomės, o gal nerodom tikrovės. Mes atrodome šilti. Atrodome kaip vasaros vaikai, bet pavasaris mums šaltas. Bent jau dalis to žemyno. Dalis mūsų. Tokia tikrovė. Žemynai tolsta. Kada atsivers spalvota gėlmė? Penkios kryptys į priekį ir dar dvidešimt atgal. Įsiklausykite. Ne viskas taip artima. Ne viskas taip šilta. Ne viskas yra taip, kaip atrodo. Gal tos spalvos užgožia tikrovę? Bet tai kada nors baigsis. Prižadu.

Mantės Šneideraitytės nuotraukos.

Laikraštį rengia
Švėkšnos „Saulės“ gimnazijos
žurnalistų būrelis
(vadovė – mokytoja Rasvita Kundrotaitė).
El. p. saulesdelne@gmail.com
Laikraštį rasite gimnazijos tinklapyje
www.saule.silute.lm.lt/

Atkelta iš 1 p.

Pavasario džiaugsmas ir rūpesčiai...

2. Šis metų laikas asmeniškai man reiškia pakankamai daug. Be galo dievinu pavasario orą, kuriame dažniausiai tyro ankstyvųjų gėlių kvapas. Na, o kaip be švenčių? Gimiau pavasarį. Todėl geriau ir nebūna... Kai ateina pavasaris, pradėtu vis daugiau galvoti apie atostogas, vasarą, vasaros planus. Tačiau, kita vertus, pavasaris visiems turėtų asocijuotis su mokyklos antrojo pusmečio pabaiga: visada žiūrėti kur ir kaip susiimti.

3. Taip, sunku. Tai gali paliudyti kiekvienas. Oras šyla, darosi gražu lauke. Savaimė aišku, jog norisi būti ne patalpose. Bet toks išsiblaškytas ne visada yra geras. Gali nukentėti mokslai.

4. Tokiems mokiniams siūlyčiau susidaryti dienotvarkę. Išbuvus mokykloje, grįžti namo, pasiruošti svarbiausius darbus ir pasinerti į laisvalaikio debesį. Niekada neskubėti gyventi... Manau, jog reiktų save ugdyti nuo mokyklos laikų, nes šitoks savęs užgrūdimas sunkumams tik dar labiau padeda mums būti stipresniems ateityje!

Iveta Bočkutė:

1. Man pavasaris asocijuojasi su metų laiku, kai visa gamta atbunda, kai galime pagaliau vėl džiaugtis saule, sužaliavusia gamta bei sugrįžusiais paukščiais. Taip pat, žinoma, asocijuojasi su artėjančia vasara.

2. Tai turbūt mano mėgstamiausias metų laikas.

3. Labai gaila, jog turime mokytis pavasario pabaigoje, kai, galima sakyti, yra nebeįmanoma išsėdėti mokyklos suolo ir protingai mąstyti. Tai, žinoma, yra labai sunku, juolab, kad mokyklos ar darbo vietos nėra pritaikytos karštiesiems orams, t. y. nėra vėdinimo įrangos.

4. Kitiems patarimų dėl sunkumų mokantis pavasarį nelabai turiu, kadangi man pačiai reiktų gero patarimo, motyvacijos ir įrodymo, kad tikrai gera idėja yra mokytis, kai klasėje, tiesiogine to žodžio prasme, troškinamės.

Kalbino Agneta Petreikytė